

Святий Миколай, Дід Мороз чи Санта Клаус?

Грудень - місяць, що розпочинає зиму та приносить подарунки. І перше подарункове свято – 6 або 19 грудня відповідно до юліанського чи григоріанського календаря – це День св. Миколая.

Про саму легенду дарування подарунків написано багато. А от де вперше почали дарувати подарунки за прикладом святого та як по-справжньому його називати розкажу більше. Отож, день Святого Миколая перетворився на дитяче свято найімовірніше у середньовічній Німеччині. Там напередодні цього свята батьки презентували дітям новий зимовий одяг. Згодом почали робити це таємно, вночі, щоб діти вірили в чудеса святого. А потім, окрім чи замість одягу, почали дарувати іграшки, солодоці і клали їх у черевики чи шкарпетки, які діти напередодні виставляли біля каміну. Неслухняні діти отримували в'язку різок. (Все як і у нас сьогодні). Згодом ця традиція поширилася і у сусідніх країнах (Австрії, Чехії, Іспанії, а звідти до Нідерландів, Польщі, а відтак до України).

У часи Реформації, прихильники якої заперечували надто активне вшанування святих, у деяких протестантських країнах замінили Святого Миколая

на новонародженого Ісусика, який приносив подарунки на Різдво. І лише в Нідерландах і надалі відзначали свято Сінтер Клаас, яке згодом дісталось і до США. Там назва була спрощена на Санта Клаус, але поширилася різдвяна традиція дарування.

Ось так з'явився відомий тепер на весь світ казковий персонаж. До речі, образ «Санти» як старенького, трохи пузатого, червонощогого дідуса з мішком за плечима вперше був описаний у віршованій казці Клементя Кларка Мура у 1823 році, яку він розповів своїм дітям. Вірш випадково був опублікований і отримав широку популярність. Але це ще не все. Сучасного Санта Клауса зобразила та популяризувала у комерційних цілях саме компанія Соса-Сола у 1931 році. Червоно-біле вбрання казкового дідуса символізує основні кольори компанії. Причому, кока-кольного Санту художник змалював з цілком реальної людини – свого друга і сусіда Лу Прентіса. Так, Санта став комерціалізований, а його образ все більше віддалявся від прототипу.

Стосовно Діда Мороза, то тут дещо інша історія. Його почали популяризувати у СРСР у 30-х роках ХХ ст., щоб замінити святого Миколая та на противагу популярному Санті, оскільки тодішній лад був атеїстичний та антикапіталістичний. Радянський Дід Мороз приносив подарунки на Новий Рік. Сучасний його образ дуже подібний до американського Санти, але його формували переважно художники та кінематографісти колишнього СРСР. В Україні ж вперше провели організоване новорічне свято для дітей за участю Діда Мороза у 1935 році. Так з'явився ще один зимовий персонаж.

Отож саме Святий Миколай є прообразом Санта Клауса та альтернативою Діда Мороза. На жаль, останні два витвори настільки видозмінились від свого передвісника, що вже не можливо вбачити у них образ святого. Але, як би ми його не називали, його місія всюди залишається одноковою – приносити радість і дітям, і дорослим. Пам'ятайте традиції. Даруйте та отримуйте подарунки. І насолоджуйтесь святом!

